

KOMISIJOS NUOMONĖ**2011 m. spalio 12 d.****dėl Kroatijos Respublikos prašymo stoti į Europos Sąjungą**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 49 straipsnį,

kadangi:

- (1) kiekviena Europos valstybė, gerbianti Europos Sąjungos vertybes ir įsipareigojusi jas puoselėti, gali pareikšti norą tapti Sąjungos nare. Sąjunga grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises;
- (2) Kroatijos Respublika pateikė prašymą tapti Europos Sąjungos nare;
- (3) 2004 m. balandžio 20 d. nuomonėje dėl Kroatijos ⁽¹⁾ Komisija jau pareiškė savo požiūrį į su šiuo prašymu susijusių problemų tam tikrus esminius aspektus;
- (4) 1993 m. birželio mėn. Kopenhagoje susitikusi Europos Vadovų Taryba nustatė kriterijus, kuriais remiamasi stojimo proceso metu, ir tai, kad Komisija turi reguliariai vertinti Kroatijos pasirengimą narystei. Politiniais kriterijais siekiama, kad Kroatija užtikrintų demokratiją garantuojančių institucijų stabilumą, teisinę valstybę, žmogaus teises, mažumų apsaugą ir pagarbą joms; šie reikalavimai dabar įtvirtinti Europos Sąjungos sutartyje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Remiantis ekonominiais kriterijais šalyse turi būti veikianti rinkos ekonomika, jos turi sugebėti atlaikyti konkurencinį spaudimą bei rinkos jėgų veikimą Sąjungoje. Teisiniais kriterijais vertinamas sugebėjimas priimti narystės įsipareigojimus, kylančius iš Sutarčių ir Sąjungos teisės aktų – *acquis* – ir griežtai laikytis politinės, ekonominės bei pinigų sąjungos tikslų. Kitas tiek Sąjungai, tiek šaliai kandidatėi svarbus aspektas yra Sąjungos gebėjimas priimti naujas nares nelėtinant Europos integracijos tempo;
- (5) 1999 m. gegužės 31 d. Vakarų Balkanų šalims Taryba iškėlė stabilizacijos ir asociacijos proceso reikalavimą, kuris apima bendradarbiavimą su Tarptautiniu baudžiamuoju tribunolu buvusiai Jugoslavijai ir regioninį bendradarbiavimą;
- (6) 2006 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba sutiko, kad plėtros strategija, grindžiama konsolidavimo, sąlygų laikymosi ir ryšių palaikymo principais bei Sąjungos gebėjimu integruoti naujas nares, yra atnaujinto konsensuso dėl plėtros pagrindas;
- (7) valstybės narės ir Kroatija konferencijoje aptarė priėmimo sąlygas ir Sutarčių pritaikomąsias pataisas. Šios derybos vyko laikantis derybų programos, pagal kurią numatytos griežtos sąlygos, kurių reikia laikytis pradedant ir baigiant derybas. Derybos užbaigtos 2011 m. birželio 30 d., o sutartos nuostatos yra sąžiningos ir tinkamos;
- (8) stodama į Europos Sąjungą Kroatija be išlygų priima Europos Sąjungos sutartį, Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, visus jų tikslus ir visus sprendimus, priimtus nuo jų įsigaliojimo, ir Europos Sąjungos bei šios bendrijos pasirinktas plėtros ir stiprinimo kryptis;

⁽¹⁾ COM(2004) 257 galutinis.

- (9) esminė šiose Sutartyse įtvirtintos teisinės tvarkos ypatybė yra ta, kad tam tikros jų nuostatos ir tam tikri institucijų priimti aktai yra taikomi tiesiogiai, kad Sąjungos teisė turi viršenybę prieš bet kokias nacionalines nuostatas, kurios gali jai prieštarauti, ir kad yra numatytos procedūros, užtikrinančios vienodą Sąjungos teisės aiškinimą. Stojimas į Europos Sąjungą reiškia, kad pripažįstamas šių taisyklių privalomas pobūdis ir būtinybė jų laikytis užtikrinant Sąjungos teisės veiksmingumą ir vientisumą;
- (10) Komisija mano, kad Kroatija atitinka politinius kriterijus, ir tikisi, kad Kroatija įvykdys ekonominius ir su *acquis* susijusius kriterijus, kad iki 2013 m. liepos 1 d. būtų pasirengusi narystei. Vienas narystės reikalavimų yra tai, kad būtų nuolat gerbiamos pamatinės Sąjungos vertybės ir būtų prisiimtas įsipareigojimas jas puoselėti;
- (11) Kroatija labai gerai pasirengė narystei. Komisija ragina Kroatiją toliau derinti teisės aktus su *acquis* ir stiprinti administracinius gebėjimus, įskaitant tvarią viešojo administravimo reformos pažangą. Komisija toliau atidžiai stebės, kaip Kroatija vykdo visus įsipareigojimus, priimtus per stojimo derybas, įskaitant įsipareigojimus, kurie turi būti įvykdyti prieš stojimo datą, ir kaip Kroatija toliau rengiasi priimti su naryste susijusią atsakomybę jau įstojusi. Labiausiai bus stebima, kaip Kroatija laikosi įsipareigojimų, priimtų teisminių institucijų, kovos su korupcija, pagrindinių teisių, teisingumo, laisvės ir saugumo srityse, įskaitant sienų valdymą, ir konkurencijos politikos srityje. Jeigu stebint išaiškės susirūpinimą keliančių klausimų, kurių Kroatija neišspręs, Komisija prirėkęs šią Kroatijos valdžios institucijoms išankstinio įspėjimo laiškus gali pasiūlyti Tarybai imtis visų tinkamų priemonių dar prieš stojimą. Komisija taip pat pasilieka teisę taikyti įvairias apsaugos priemones, nustatytas stojimo sutartyje, ir valstybės pagalbos Kroatijos laivų statybos ir plieno pramonės specialųjį mechanizmą;
- (12) Komisija ragina Kroatijos valdžios institucijas užbaigti *acquis* vertimą ir peržiūrą iki stojimo datos, kad būtų užtikrintas teisinis tikrumas taikant ES teisės aktus;
- (13) vienas iš Europos Sąjungos tikslų yra didinti tautų solidarumą, gerbiant jų istoriją, kultūrą ir tradicijas;
- (14) Europos Sąjungos plėtra įstojant Kroatijai padės stiprinti stabilumą, laisvę ir gerovę Europoje. Tikimasi, kad Kroatija ir toliau bus aktyvi Vakarų Balkanų regioninio bendradarbiavimo dalyvė. Komisija palankiai vertina Kroatijos deklaraciją dėl Europos vertybių puoselėjimo Pietryčių Europoje ir ypač Kroatijos įsipareigojimą laikytis principo, kad dvišalės problemos neturėtų būti kliūtis šalių kandidačių stojimo procesui. Kroatijos stojimas patvirtina ES įsipareigojimą siekti visų Vakarų Balkanų šalių europinės perspektyvos,

PATEIKIA PALANKIĄ NUOMONĘ:

dėl Kroatijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą.

Ši nuomonė skirta Tarybai.

Priimta Briuselyje 2011 m. spalio 12 d.

Komisijos vardu

Štefan FÜLE

Komisijos narys, atsakingas už plėtrą

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO